

MAGYARÁG

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felkís szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSEG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

Lengyelország is gyarmatokat kér

Delbos elindult középeurópai útjára

Páris, december 3. Delbos francia külügyminiszter kabinettfőnöke társaságában elutazott Közép és Keleteurópai útjára. Az utnak első állomáshelye Varsó. Az uttal kapcsolatban a „Tempo” azt írja, hogy a nemzetközi diplomáciának nem szabad ettől az uttól különleges eredményeket várnia. Nem származhatnak ebből az utból olyan eredmények,

amelyek a francia külpolitikai irányvonal megváltoztatását vonnák maguk után.

A Reuter ügynökség véleménye szerint Delbos Közép- és Keleteurópában a francia határokat védő egyezmények láncolatán esett szakadásokat igyekszik reperálni.

Lengyelország is gyarmatokat követel?

Az angol sajtó ugyancsak

nagy részletességgel foglalkozik Delbos útjával. Több angol lap annak a véleményének ad kifejezést, hogy csaknem teljesen tisztázták már a német gyarmati követelések kérdését. Az egyik lap azt írja, hogy az illetékes lengyel körök

Lengyelország számára is gyarmati megbízatást kérnek.

A fenti kérdés felvetése komolykálna Delbos misszióját.

Egyébként a német gyarmati követelésekkel nyilatkozni az illetékes német tényezők s kijelentették, hogy Németország csapán a saját gyarmatait követeli vissza s nem kér ezenfelül más gyarmati megbízatást.

MANIU kimagyarázta Hitlerrel és Mussoliniről tett kijelentéseit

Istrate Micescu lemondását követelték

București, dec. 3. Maniu Gyula ma az Athene Pallaceban fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt politikai nyilatkozatot tett. Maniu kijelentette, hogy a legjobb impressziókkal ért vissza Ardeából és rámutatott arra, hogy a tömegek támogatják a nemzeti parasztpárt alkotmányos harcát. A nemzeti parasztpártban nagy a fegyelem, amit az is bizonyít, hogy az ardeai megyékben 24 óra alatt letették a listákat.

Maniu ezután kijelentette, hogy mindig demokrata volt és a diktatura ellenfele. Néhány ujság tévesen kommentálta a Clujon tartott beszédét.

—Egész politikai multam a parlamentarizmus fenntartása és a szabad nemzeti képviselői jegyében zajlott le. Azok, akik mást akarnak magatartásomban belemagyarázni, tendenciózusan zavart akarnak kelteni.

Az ujságírók kérdésére Maniu kijelentette, hogy beszédében nem dicsérte Mussolininek, vagy Hitlernek a politikáját, csupán példának hozta fel azt a népi mozgalmat, amelyet az említettek csináltak és a tömegek érzelmeire apeláltak.

Maniu végül újra hangsúlyozta hogy Brătianu Gheorgheval és Codreanuval kötött

paktuma csak a választások szabadságának a biztosítására vonatkozik.

Radovici ügyvéd, az ilfovi kamara tagja, a képviselőház volt elnöke, tegnap levelet intézett Istrate Micescuhoz, fel-

A fiatal Gerota a bihormegyei nemzeti parasztpárti listán

Maniu péntek délelőtt Bucurestiből telefonon felhívta dr. Pop Romulus oradeai ügyvédet és közölte, hogy a központi pártvezetőség a bihormegyei lista második helyére — amit a központnak tartottak fel — Gerota Bucurestii ügyvédet, volt bírót, Gerota orvosprofesszor fiát jelölte.

szólítva, hogy távozzék a kamara éléről és a keresztény ügyvédek vezetőségéből, mivel belépett a nemzeti keresztény-pártba. Ez nem egyeztethető össze viselt tisztségeivel, — állítja Radovici.

Gerota professzort —, akinek lakásán találkozott először Maniu és Zelea Codreanu — a „Totul pentru Tara” jelölte. Fia azonban tagja a nemzeti parasztpártnak.

Maniu egyébként közölte, hogy Bihormegyében az egyik propagandagyűlésen maga is fel fog szólni.

Vakmerő módon megszökött

az Oradeán elfogott betörőbanda vezére Berinde Gheorghe

Oradea, december 3. Lapunk más helyén megírtuk, hogy átkísérték az ügyészségre az Oradeán elfogott betörőbanda tagját. A betörők a késő délutáni órákban kerültek Neculescu vizsgálóbíró elé, — aki kihallgatásuk után elrendelte előzetes lefartóztatásukat és utasítást adott a vizsgálóbírósnak szolgálatot teljesítő

rendőrnek, hogy kísérje át a foglyokat a fogházba.

Alig értek le a törvényszék épületéből az uccára, a betörőbanda vezére Berinde Gheorghe lerázta kezéről a bilincset és futásnak eredt a liget irányában. A rendőr nem tudta üldözőbe venni, mert attól tartott, hogy akkor a másik három betörő is megszökik. Meg-

fujta sipját, a közelben azonban nem tartózkodott más rendőr. Mire a segítség megérkezett Berindea már egerutat nyert.

A vakmerő szökésről értesítették a rendőrség központi ügyeletét és a bűnügyi osztály detektívjei az éjszaka folyamán felkutatták az egész várost Berindea után, de eredmény nélkül.

Merényletet követtek el a japán hadsereg sanghaji ünnepélyes bevonulásánál

London, dec. A Távolkeletről érkező jelentések szerint a japán hadsereg Shanghaji főutvonalán megkezdte győzelmi felvonulását, amely azonban vérbefúlt. Amikor a japán csapatok a nenkingi uton vonultak fel bomba robbant. A japánok valamennyi uccakereszteződésnél gépfegyvereket állítottak fel.

Megfojtottak egy asszonyt Budureasa községben

Oradea, dec. 3. A budureasai csendőrség jelentette az ügyészségnek, hogy tegnap holtan találták a községben Costea Anna 30 éves nőt. A beiuși körorvos megvizsgálta a holttestet és fojtogatás nyomait fedezte fel. A hozzátartozók állítása szerint Costea Annát részegen látták halál előtt. Az ügyészség elrendelte a holttest felboncolását.

Ma: a karácsonyi „rumba” ajándék-akciónk 29. számú szelvénye

Páratlan vihar a vasmunkások szakmai értekezletén az önálló szociáldemokrata lista miatt

A munkásság követelte, hogy a párt a nemzeti parasztpártot támogassa

Tegnap este az oradeai vasmunkások szakmai értekezletén váratlanul éles vihar tört ki a szociáldemokrata pártnak a választásokon elfoglalt ismeretes álláspontja miatt.

A munkásság egy része ugyanis hevesen ellenzi a szociáldemokrata párt önálló listáját, mert az a felhívása, hogy a demokrácia egységét megbontja az önálló szociáldemokrata lista.

A tegnap esti vihar is emiatt tört ki. A szakmai értekezlet befejeztével Izrael Jakab vezetőségi tag arra szólította fel a munkásságot, hogy szavazataival támogassa a párt listáját. Erre egymásután több felszólalás következett. A felszólalók mindnyájan rámutattak arra, hogy a szociáldemokrata párt súlyos politikai hibát követett el, mikor a nemzeti parasztpárttól nem fogadta el a felajánlott öt mandátumot és önálló listával indult a választásokra.

A szociáldemokrata munkásokat meg kellett volna kérdeznie a pártnak, hogy mit akar. Nem tűrik, hogy felőlről lefele diktáljanak nekünk — mondották elkeseredetten a szónokok.

Dr. Böszörményi Emil a szociáldemokrata párt oradeai elnöke emelkedett erre szólásra és a párt eljárására igyekezett magyarázattal szolgálni. Kijelentette, hogy a szociáldemokrata pártnak nem ajánlottak fel öt mandátumot és nem igaz, hogy a párt ehelyett tízet kért. A nemzeti parasztpárt nem is volt hajlandó kartellról tárgyalni.

Akkor népgyűléseken kellett volna színyvallásra kényszeríteni a nemzeti parasztpártot.

A Madosznak is adtak négy mandátumot — kiáltotta valaki.

A Madosz csak egy kis töredék párt — felelte erre dr. Böszörményi.

Akkor nekünk is adtak volna annyit — kiáltották erre a jelenlevők s erre kitört a vihar. Percenkig tartott, míg valamennyire csend lett s dr. Böszörményi folytathatta beszédét. Hívatkozott a Magyar Párt egyik oradeai felhívatalos lapjára, mely a napokban kimutatta, hogy a nemzeti parasztpárt amúgy sem kerülhet ki győztesként a választásokból.

Dr. Böszörményi szavaira újból vihar tört ki.

Jóra hivatkozik — kiáltották.

tották. — Együtt bontják meg a demokrata egységet.

A zajban ismét új szónok jelentkezett.

— Feloszlatom a gyűlést — kiáltotta feléje dr. Böszörményi.

— Nem érdekel — kiáltotta a szónok.

Azután ez a szónok is követelte, hogy a szociáldemokrata párt álljon el az önálló listától.

A gyűlés ezután nagy zajban véget ért.

Hol fogunk szavazni?

Athanasiu törvényszéki főelnök tegnap adta ki választási hirdetményét a december hó 20-i képviselőválasztásra. Bihormegyében 45. Oradeán 8 választókerület lesz.

A kisebbség lakta falvak a következő szekcióknál szavaznak: Biharia (Biharia, Bors, Cauceu, Episcopia Bihor, Paleu, Santaul Mare, Santaul Mic, Saldabagiu de Munte, Santion, Uileac de Munte), Tileagd, Diosig (Cadea, Ciocăia, Diosig, Săniob), Marghita Săcueni (Cherechiu, Cubuleu, Diosig, Săcueni, Sannicolau de Munte, Târgușor), Salonta (itt csak a salonta városi szavazók szavaznak).

Az oradeai körzetek a következők: I. a Holban ucai elemi iskola (Rei és állomás környéke), II. Városháza (belváros), III. Decsehal ucai iskola (Alexandri-ucca és környéke, külváros és Iosia-telep), IV. Gojdu liceum (P. Mihai Viteazul környéke, Csillagváros és Rátul Comandantului-i telepek), V. Delavrancea ucai elemi iskola (liget és szőlőhegy környéke), VI. Zsidó liceum, (Olosig városrésze) VII. Tüzoltó-laktanya (Újváros legnagyobb része) VIII. Veleptai gimnázium (Velepta és váralja).

Színház

Szombat délután 5-kor: Rut kis kacsája operett.

Szombat este 9-kor: Sárgapitykés közlegény.

Vasárnap délután 3-kor: Uri lány szobát keres, operett.

Vasárnap délután 6-kor: Sárgapitykés közlegény.

Vasárnap este 9-kor: Sárgapitykés közlegény.

Sárgapitykés közlegény

(Operett bemutató.)

Erdélyi Mihály operettje „nyári operett”. A budapesti közönségnek a nyári szünet alatt is szüksége van színházra és Erdélyi Mihály készséggel vállalkozik arra, hogy leszállítsa a kónikulai slágereket. A szerző nagylelkű, pénzt és fáradságot nem kímél a siker érdekében. A darabot három primadonna szereppel tölti meg és bonvivántokban meg tancos komikusokban színes

hiány. Erdélyi Mihály néhány kitűnő ötlelet, néhány patlogó sláger köré, kedves keretet állított össze. Egy felvonás erejéig még tartalommal is sikerült megtölteni a másik két felvonás azután, csak a mester ségbelet rutin kérdése. Az operett főérdeme a hangulat, amelyet Erdélyinek sikerült állandóan színen tartani és a közönség kedves, szórakoztató színházi est emlékével távozhatott. Solymosán Magda, Sándor Stéfi és Ürmöcsy Magdán kívül Popp Mimi a férfiak közül Jeney János, Fülöp Sándor Csóka József, Tompa Pufi segítettek elő a közönségsiker. A sárgapitykés közlegény szórakoztató előadásoknak néz elébe. A nyári operett télen is megtette hatását. (f.)

Délutáni előadások. A rut kis kacsája. Szombaton délután 5 órakor és hétfőn délután 3 órakor van a színház műsorán először olcsó helyáru előadásban, teljesen a bemutató előadó

RUMBA-JEGY SZELVENY

29

Aki a folyóiratilagosan megjelent számokat összegyűjti, résztvesz a „Rumba” játékokban

1937. november-december

szereplőivel.

Urilány szobát keres. Vasárnap délután 3 órakor és kedden délután 5 órakor kerül színre ez az operett sláger mindkét alkalommal olcsó helyáruval.

Mikulás előadás a színházban. Minden évben a kis gyermekek öröme és a felnőttek gyönyörködtetésére Mikulás előadást rendez a színház. Ezt az előadást vasárnap délután 11 órakor tartják meg a színházban. Lesz tánc, ének, zenemű, szórakoztató és mulató kis darabok. Aranyos csöppségek fognak énekelni, táncolni, valóságos tündérvilágban fogják magukat érezni mindazok, akik vasárnap délután előjönnek a Mikulás előadásra a színházba. Az egész műsort M. Antalffy Margit táncosnő állította össze, tehát minden szép és jó egy csoportban van összekötve, tehát gyermekek ott legyenek!!!

—ORADEA ANYAKÖNYVE—

SZÜLETESEK:

Altman Marianna, Kállai Irén, Lakatos Mihály, Kálné Agnes, Horvát Árpád, Csordás József, Fried György, Kolozsvári Zsuzsa, Gábor Margit, Vasadi Neana, Szari Levente Szabolcs, Grünberger Emil.

HAZASSÁGOK:

Goldstein Zsigmond kereskedő és Griguta Mária, Bíró István borbély és Tandi Klára, Ágh Béla mechanikus és Papp Erzsébet, Krausz Andor magántisztviselő és Lévy Rozália.

HALALOZÁSOK:

Ratlu Ioan 29 év, Pap Ferencné 53 év, Tecucanu Pavel 27 év, özv. Rosenfeld Davidné 69 év, Kajáné Maria 51 év, Mikló Béla 52 év, Solomon Traian 28 év, özv. Jane Gavrilné 50 év, Jankai Mihály 42 év, Komló Miklós 44 év, dr. Láng Józsefné 27 év, Rollinger Vilmosné 42 év.

Nemcsak a tökéletes profil fegyvere a nőnek!

Ugyanolyan fontos, hogy az arcbőr bárányos, irissz, üde és tiszta legyen. Ennek előérése egyedül csak a Floreal krémekkel és puderekkel lehetséges. A Floreal krémek és puderek teljes biztosságot nyújtanak. Ennek arra, hogy arcbőre sima és üde lesz, mert a legelőkelőbb gyógyhatású nyersanyagokból készülnek. Az arcbőrt ápolják és kiválóan tapadó képesek. Floreal krémek 40 lei téglényenként. Floreal puder 30, 50 és 70 lei. — A Floreal cikkek főraktára: **Pap Drogueria Oradea, Bulvardul Regele Ferdinand No 9. Telefon 6-56.**

Segítsünk a nyomorultakon

Oradean is megalakult a rabokat és elhagyott kiskorúakat gyámolító patronázs egyesület

Az egy évvel ezelőtti életbelépést büntetőtörvénykönyv egyik igen nemes és előrelátó intézkedése elrendeli, hogy minden városban patronázs egyesületek állítandók fel. Lapunk hasábjain már több ízben foglalkoztunk a patronázs egyesület felállításának a szükségességével és hangsúlyoztuk, hogy ezt a törvény paragrafusain kívül — amelyek határozottan előírják — a humanizmus, a jó érzés és emberszeretet is diktálja. A többi városokban már rég felállították a patronázs egyesületeket, amelyek működése elé komoly várakozással lehet tekinteni, városunkban azonban sokáig késett az egyesület felállítása. Erre az egyesületre mindig szükség van és működése bármikor áldásos lehet, de különösen nélkülözhetetlen télviz idején, amikor a patronázs egyesületnek minden erejével a rászorulókat szolgálatára kell állnia.

Lehet, hogy a beállott hideg idő, — lehet a sürgető cikkek

készítették az illetékeseket a rendelkezés végrehajtására, tény az, hogy

az oradeai patronázs egyesület megalakult.

Az egyesület tisztikara valóban sok reményre jogosít fel és minden remény meg van arra, hogy annak működése eredményes lesz. Az egyesület vezetősége a következőképpen alakult meg: elnök Mihaescu táblai főelnök, tagok: Dumitrescu táblai főügyész, Nicu táblabíró, Athanasiu törvényszéki főelnök, Nestor vezető-ügyész, valamint a vármegye prefektusa dr. Bancila P. Ioan, a város polgármestere Fodor Péter, a rendőrkvesztor dr. Popovici Valer, az Ügyvédi Kamara dékánja dr. Zigre Miklós, a Mezőgazdasági Kamara elnöke Bica szenátor, a Kereskedelmi Kamara elnöke Papadoff Theodor, a megyei főorvos dr. Dumitreanu Zeno, a városi főorvos dr. Filip, a törvényszéki orvosszakértő dr. Berariu és a fogház igazgatója Ceuca Mihály.

amint kikerülnek a fogházból a közöny elhagyatottság sőt sokszor az ellenszenv fogadja őket. Nem tudnak munkát kapni hiába fordulnak bárhova, esetleg a multjukat is ismerik

és félnek tőlük, mindenütt visszautasításra találnak. Ezekről a nem megrögzött bűnözőkről fognak gondoskodni, — hogy megfelelő segítséggel irányítással visszasegítsék őket a társadalom kereteibe. Minden esetre megpróbálnak gondoskodni a visszaeső bűnösökről is, akik eddig kiszabadulásukkor csak ellenségeskedésre találtak. A külföldi államok tapasztalatai szerint a róluk való gondoskodás ezeknél is nagy eredményt ért el.

Gondoskodás a kiskorúakról

Nem jelentéktelenebb a kiskorúak helyzetének kérdése is. Itt is elsősorban a bűnözőkről van szó. De rajtuk kívül gondoskodni kell azokról, akik az elzúllás útján vannak. A patronázs egyesület hívása, hogy megakadályozza a fiatal koru gyermekek, csavargásait, kéregetését. Akkor is, ha a gyermekek szükségből, a család nyomorja miatt kéregetnek, akkor is ha lelketlen szülők kényszerítik őket a sarokra, — hogy éjszaka idején félholtra fagyva koduljanak és a fáradságtól elalélva az ucca kövzetén töltsék az éjjelt.

Itt szintén fel lehetne sorol-

ni a tennivalókat, de mindegyik kérdésnél önkén adódik a megoldás. Pop Gusztávnak, a fiatal koruak bírójának, aki kitűnően ismeri a fiatalkoruak helyzetét, van is megoldási tervszövege és maga is többször hangoztatta, hogy a megoldásra segítségre van szükség. Itt kellene bekapcsolódni a patronázs egyesület munkájába a jótékonyági egyesületeknek és azok segítségével, jó indulattal, együttérzéssel rövidesen jelentős eredményeket tudnak majd elérni.

Az első lépés megtörtént, most már meg kell tenni a következőket...

Gondoskodás a rabokról börtönben és börtön után

A patronázs egyesület munkáját körvonalazzák a rendelkezések. A munka több irányba terjed ki. A törvény gondoskodni kíván a fogházbüntetésre ítétekről, valamint a kiskorúakról, akik fogház veszélyének vannak kitéve.

Az ítétekről való gondoskodás szintén két irányu. Egyrészt gondoskodni kíván róluk a büntetés ideje alatt a fogházban, másrészt, a kiszabadulásuk után. A büntetésnek az eredeti elképzelés szerint javító és nem büntető célzata van. A mai rendszer szerint azonban inkább a büntető jelleg domborodik ki, mert a fogházban való tartózkodás semmi esetre sem javít és csak ártalmas hatása van.

Az egyesület tehát gondoskodni kíván a rabokról a fogházban tartózkodásuk ideje alatt. Tanítani, szórakoztatni akarja őket. Gramofont visznek be a fogházba, rádiót szerelnek fel. Vasárnap délelőtti istentiszteletet fognak közvetíteni, délután viszont szórakoztató lemezeket fognak forgatni. A rabok tanításáról helyes irányba való neveléséről is történik gondoskodás.

A fogházban való gondoskodásnál azonban talán még nagyobb jelentősége van a fogházból való kilépés után való gondoskodásnál. A patronázs egyesület — a lehetőség hátán belül

— gondoskodik a kiszabadult rabokról, elhelyezi őket munkalehetőséget kereső számkra.

Igen sokan fogházba kerülnek egy megtévedésükért. Azok

megfogadják, hogy soha többé nem követnek el semmit, de

ZELEA CODREANU

timisoarai előadása a „földalatti” és „földfeletti” kisebbségekről

Nagyszámu hallgatóság előtt tartott tegnap délután Timisoarai előadást Zelea Codreanu Jon tanár, a Mindent a hazáért című politikai párt által városunkban benyújtott jelölőlista vezetője, aki Zelea Codreanu Corneli, a párt kapitányának édesapja. Az előadást, amely a kisebbségekkel foglalkozott, a párt I. kerületi klubhelyiségében tartotta és azt az Unirii-téren összegyűlt pártbírák hangszóróval továbbították. A pártbírák által elénekelt dal után Zelea Codreanu megkezdte előadását, amelynek elején megemlékezett december elsejének történelmi jelentőségéről és ezzel kapcsolatosan tisztelettel szölt Maniu Iuliu, Vaida Alexandru és néhai Pop-Cicionak az egyesülés érdekében kifejtett munkájáról. Kegyelettel emlékezett meg Horia, Cloșca és Crisan, valamint Avram Iancu emlékéről. Azután rátért előadása tárgyára és kifejtette, hogy a legionárius elvek alapján miként látják a kisebbségi kérdést. Bejelentette, hogy legionárius szempontból a kisebbségi probléma két részre osztható. Vannak kisebbségek, amelyek a föld felett élnek és dolgoznak és vannak, amelyek a föld alatt fekszenek ki, legio-

nárius szemmel tekintve, egyáltalában nem kíváncsi működést. Ezek a „pokol kisebbsége”, akik Krisztus és a hit ellen törnek. Rámutatott azután, hogy a legionárius igen sok szász, sváb, magyar, bolgár és török-tatár tagja van, akik valamenyhien a románokkal egy sorban küzdenek a legionárius elvekért. Hangoztatta, hogy a mondottakkal nem akar kisebbségi szavazatokat szerez-

ni. A legionárius a nem zsidó kisebbségeket megbecsüli, ha azok becsületesen és őszintén szolgálják a hazát és a legionárius elv a teljes kulturális szabadságot biztosítja számukra. A kisebbségek nem jelenthetnek veszélyt a tizenhét millió románra és a legionáriusok a becsületes, keresztény kisebbségeket mindig szívesen látják. Az előadás után a résztvevők ismét elénekelték egy legionárius dalt, majd Zelea Codreanu Corneli, a kapitány egyik beszédét közvetítették lemezzel a téren várakozó hallgatóságnak, amely rendben szétoszlott.

Szép Mikulás ajándékot

kevés pénzért Péchy tükörgyárban

Strada Saguna 20. Telefon 6.37.

Átkisérték az ügyességre az oradeai betörések tetteseit

Hirt adtunk arról, hogy az oradeai rendőrség sorozatos betörések ügyében vezette be a nyomozást, amelynek során lefogták Berinde Gheorghe, P. Nagy János, Janota József betörőket s velük együtt Potyák Erzsébetet, aki tévékenyen vett részt a lopott holmik érté-

kesítésében. Rendőrségi kihallgatásuk alkalmával valamenyhien több mint 15 rendbeli betörést ismertek be. Csütörtökön délelőtti valamennyiüket a bűnjellekkel együtt átkisérték az ügyességre, ahol vizsgálati fogságba helyezték őket.

Német és olasz kém-légiók a francia gyarmatokon

**Kihasztnálják a francia területen
uralkodó éhínséget**

A „Le Moment”-ben jelent meg Beranger, a francia szenátus külügyi bizottsága elnökének tollából az alábbi érdekes cikk:

Amióta a német kormány — az olasz kormány által támogatva — mozgalmait indított gyarmatai visszaszerzésére — kampány indult világszerte Franciaország afrikai gyarmatai érdekeiben nehézségek előidézése érdekében. Nem a véletlenek összejárása ez. A pán-arab agitációkat tervszerűen irányítják és nyílt titok, hogy olasz és német pénz, olasz és német ügynökök táplálják az afrikai agitációkat. A cél: megzavarni azt az együttműködést, amit Franciaország már egy évszázad óta megteremtett Afrikában.

Igy magyarázható meg az is, hogy Németország és Olaszország megsokszorozták titkos ügynökeiket és kémeket az összes északafrikai francia gyarmatokon. Propagandájuk eredménye sokkalta kisebb volt, semmint hitték, azonban eléggé komoly ahhoz, hogy a francia parlament a szükséges védekező intézkedéseket tegye.

A miniszterelnökség kebelében „Földközi tengeri felső bizottságot” szerveztek. A bizottság elnöke Albert Sarraut volt miniszterelnök és többszörösen volt gyarmatügyi miniszter. A bizottság erőlyes intézkedéseket tett folyamatban, hogy Északafrikában respektálják az északafrikai francia fennhatóságot és élelemmel látták el az utolsó három év alatti szárazság által éhségsújtotta vidékeket. Meg kell érteni ugyanis, ha a szárazság okozta éhínség nem következett volna be, a pán-arab és pán-izlám propagandának — semmiféle hatása nem lett volna Északafrikában. Egész Északafrika 1935 óta viz- és gabonahiányban szenved. A vallási és faji propaganda ezért talált könnyű talajra.

Vévedés és igazságtalanság lenne azt hinni, hogy az európai Franciaország történelmének e drámai szakaszában nem tette meg kötelességét. Saját pénzügyi nehézségei ellenére az európai Franciaország parlamentje súlyos összegeket szavazott meg az afrikai bennszülöttek élelmezéssel való ellátására. 1937 tavaszán Földöztség miatt Északafrikába Steeg szenátor, volt kormányzó vezetése alatt. Ez a küldött ség bejárta az aszály-sújtotta vidékeket és jelentésében a következőket javasolta:

1. Megakadályozni a bennszülötteket, hogy az északi városokba vándoroljanak és az

élelmiszereket a törzsek lakhelyén kiosztani.

2. Bennszülött munkatelepeket létesíteni és a munkásokat akár pénzben, akár természetben fizetni.

3. Vetőmagvakat szétosztani.

4. Szaporítani az egészségügyi berendezéseket a tifusz ellen.

A Steeg-expedíció előkészítette a Sarraut bizottság munkáját. A kidolgozott programot gyakorlatba kellett helyezni. Páris több száz millió frankot az algiri, tuniszi és marokkói költségvetések felsegélyezésére küldött. Az aszály-sújtotta földeken újból vetés virult, a földművelés fejlődött, az élelmezés megjavult.

Hogy jobban megérthessük a problémát, tudni kell, hogy Északafrika lakossága Franciaország fennhatósága alatt megőszörözött egy negyedszázad óta. 3 millió helyett 15 millió lakosa van, de a ki-ma nem változott, a szárazság veszélye ugyanaz, mint volt.

Franciaország nem bátorítlanodik el az afrikai gyarmatok problémái előtt. Módszeresen, pontossággal és ember-séggel oldja meg. Franciaország megmenítette a haláltól és az anarchiától az arabok millióit. Az 1938. évi termés már jobbnak is ígérkezik, a törzsek között a rend helyre-

Vasárnaptól kezdve osztják ki Oradean a szavazóigazolványokat

A város közigazgatási ügyosztályának közlése szerint

az oradeai járásbírószágon december 5-től 17-ig bezárolag osztják ki a szavazóigazolványokat a következő sorrendben:

December 5-én A. és B,
December 6-án C és D,
December 7-én E. és F,
December 8-án G. és H,
December 9-én I. és J,
December 10-én K,
December 11-én L. és M,
December 12-én N. O. és P,
December 13-án R,
December 14-én S. Sz,
December 15-én T. és U,
December 16-án V. W. és Z.
kezdőbetűsök.

December 17-én A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K. kezdőbetűsök.

December 18-án L, M, N, O, P, R, S, Sz, T, U, V, W, Z. kezdőbetűsök.

A szavazóigazolványokat mindenkor délelőtt 8-tól 1-ig és délután 4-től 6-ig osztják ki a

Karácsony és Újév

Budapest és Bécsben utlevél nélkül

a karácsonyi sportvonattal

Csak egy fényképes személyazonossági igazolvány szükséges.

Oradea-Budapest és vissza Lei 1320

Oradea-Bécs és vissza Lei 2570

Indul dec. 23-án. Vissza január 2-án.

Jelentkezéseket elfogad:

Wagons-Lits\Cook és Europa

menetjegyirodák Oradea, Bulev. Regele Ferdinand

A különvonat utasai Pesten a Metropole szállóba szállnak

VII. Rákóczi út 58.

150 modern szoba patinás ruhák kiváló konyha. Valódi ardeali Flekken különlegességek. Cigányzene, jazz-band, tánc

A különvonat utasainak lemérsékelt szoba és penzió árak!

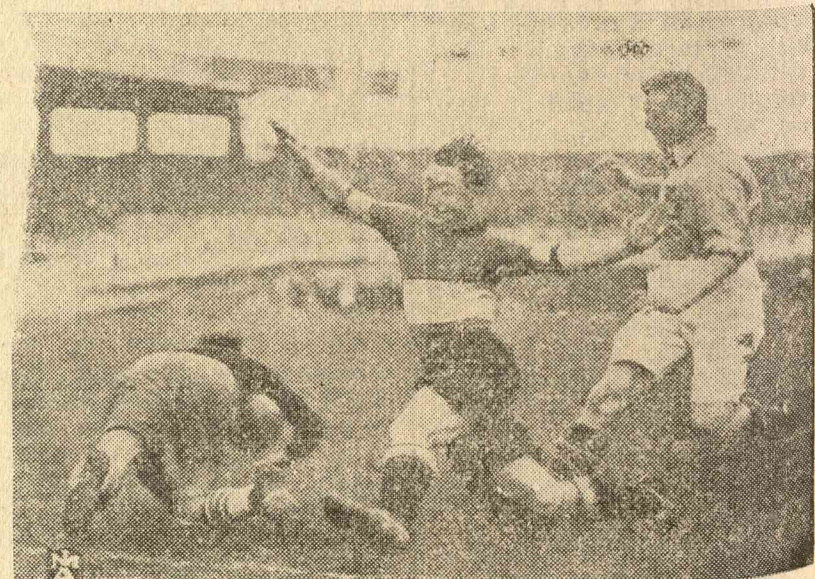
állott.

A külföld ügynökeinek ez-utal nem sikerült polgárháborút provokálni a francia Észak-afrikában. Ez azonban nem

elég. Franciaországnak a tengeren túlra kell irányítania. Testvérieség és emberség a bennszülöttek iránt — kell védekezni az izgatások ellen.

Jelentkezni tartoznak azok is, akik 1936 decemberében és 1937. januárjában már kiválotották szavazóigazolványaikat újra cserélnék át.

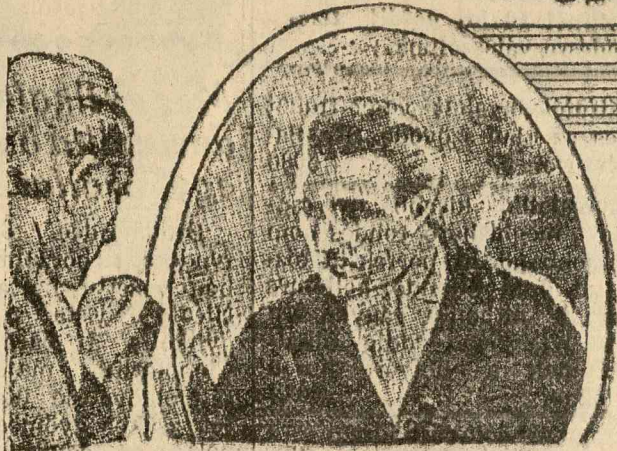
A szavazóigazolványokat csak a személyazonosság igazolása után adják ki.

Anglia-Csehszlovákia 5:4

Az elmúlt hét kimagasló sporteseménye az angol-cseh válogatott mérkőzés, amelyet Anglia 5:4 arányban nyert meg.

Nehezére esik-e, reggel felkelni

Reggel amikor felkelt egy éret, mintha évszázadok nyomának vállait; lábait meheztek, szédül, egy éret, hogy nem tud munkához fogni.

Ez az fáradtság-tünetek, amelyek minden reggel megismétlődnek, nem természetesek, kezelnie kell őket. A legtöbb esetben a következő okokra vezethetők vissza: májpanasz, a vesét lassú működése, kezdődő mérgezés, ezzel lehangoló tünetek, lassan de biztosan vérkeringési zavarokat okoznak, aritmiás következményekkel járnak és idővel megroggyint. Hogy visszanyerje egyensúlyát, rugalmasságát és munkaképességét, adjon URODONAL-t.

A máj és vese pangás megszüntetésére a szövetek tisztítására, a vér megújítására, folyékonyabbá tételére URODONAL a legjobb szer. Hatásával egyetlen más készítmény sem veheti fel a versenyt. Előreléptető az összes felhalmozódott mérgező anyagot és visszaadja az életet. Használata után testileg jólléti, fogja érezni magát, ismét fiatal lesz és az élet örömeit élvezheti. Használja URODONAL-t.

URODONAL

MEGSZABADÍTJA A SZERVEZETET A MÉRGEKTŐL

Kapható: Gyógyszerárterekben és drogeriákban.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY MEGBIZHATO MARKA

Agyonlítotték két kereszt-lény arab rendőrt

Jeruzsálem környékén eltűnt egy három tagból álló arab rendőrszolgálat. Később kiderült, hogy a három arab rendőrt arab aktivisták egy patak kiszáradt medrébe csalták, ott a két keresztény arab rendőrt agyonlították, a harmadiknak, aki mohamedán, megkegyelmezték arra való hivatkozással, hogy most van az egy hónapig tartó ünnep, amikor nem szabad mohamedán embert megölni.

Vaskampóval embert ölt

Lugojról jelentik: Cimponeriu János fuvarosvállalkozó istállójában eszméletlenül akadtak rá a negyvenkét éves Ciurariu Miklós szolgára, aki súlyos sebekkel borítva a lovak között fektült. Az eszméletlen, vérző ember a kórházban meghalt. A nyomozás során a gyanú Pinter János kocsisra terelődött, aki bevallotta, hogy egy vaskampóval agyba-főbe verte Ciurariut, mert az egy állást, amelyet neki ígértek, olcsóbban akarta vállalni. A gyilkos átadták az ügyészségnek.

Időjárás

A hőmérséklet nem változik. Ködös, felhős égboltozat, esős csapadék.

Felfüggesztették az egészségügyi minisztérium főtitkárát

Bucuresti, dec. 3. Hirt adtunk arról, hogy a fővárosi rendőrség nagyarányú diplomahamisításnak jött a nyomára. A hamisító banda élén egy orosz emigráns állott. Több mint 600 orvosi és gyógyszerész diplomát nosztrifikáltak törvénytelen úton. A vizsgálat újabb jelentése szerint a rendőrség letartóztatta Motzoiu főtitkárát, aki az egészségügyi minisztériumban működött, s akinek része volt a hamis nosztrifikálásokban. A vizsgálat ebben a nagyarányú bűn-

ügyben folyik tovább s a hatóságok visszamenőleg 10-15 évre felülvizsgálják az összes nosztrifikált iratokat és diplomákat.

A fenti bűnüggyel kapcsolatban a belügyminisztérium utasította az ország valamennyi rendőrhatalmát, hogy január 1-től kezdve bármilyen okmány kiállításánál csakis a személyazonossági okiratokat vegyék igazolásul figyelembe. A személyazonossági iratokat szigorúan ellenőrizni fogják.

Konfliktus az UGIR és a munkaügyi minisztérium között

Bucuresti, december 3. Az UGIR valamint a munkaügyi minisztérium között konfliktus tört ki. A konfliktusra az adott alkalmat, hogy a munkaügyi minisztérium követelte az UGIR-tól, hogy a munkanélküli segélyre való hozzájárulást finanszírozza be a munkaügyi minisztérium pénztárába. Az UGIR kijelentette, hogy miután tudomása szerint nincsen már munkanélküli, az összeg befizetését megtagadta. A munkaügyi minisztérium viszont ragaszkodik a hozzájáruláshoz annyival is inkább, --

mert ismételt felhívásában közölte az UGIR vezetésével, hogy a munkanélküli segélyre fentartott összegeket újabb rendelkezés szerint a Tanácsotthonok segélyezésére fordítják. Ezt az indokolást sem hajlandó az UGIR elismerni sőt követeli a munkaügyi minisztériumtól, hogy készítsen pontos kimutatást azokról az összegekről, amiket a munkanélküli alapra fordítottak. Az UGIR ugyanis azt állítja, hogy az összegek kifizetése és hova fordítása körül szabálytalanságok történtek.

Megszüntetik a huszbanis lisztadót?

Bucuresti, dec. 3. A gabonaértékesítő bizottság most tartotta ülését a fővárosban. Az ülésen a bizottság azt a határozatot hozta, hogy a jövőben továbbra is fentartják a kiviteli prémiumok rendszerét.

A gabonaértékesítő bizottság ezután a liszt után a pékek által fizetendő 20 banis illeték ügyével foglalkozott. A pékek azt a követelést terjesztették elő, hogy a kilogrammonként kivetett illetéket töröljék el, mert ez az illeték oka annak részben, hogy a kenyér árát emelni kellett. A pékek ezzel szemben általánosan összeg fizetését ajánlották fel. A bizottság úgy döntött, hogy ebben az ügyben a pékek részéről bizonyos garanciákat kérnek s azokat felülvizsgálják. Addig azonban a kilogrammonkénti 20 banis illetékrendszer továbbra is érvényben marad.

300 házat döntött romba az áradás Törökországban

Isztambulból jelentik: Az utóbbi napok nagy áradásai Törökországban többször házat döntöttek romba. Háromszáz család fedél nélkül van. A vihar a Fekete tengeren is nagy erővel dühög s a Boszporusz bejáratánál három gőzhajót és egy vitorlás hajót a sziklához sodort. Több utas a hullámok közt lelte halálát.

Két megintelt diák bosszúból beverte egy lugosi tanár lakásának ablakait

Lugojról jelentik: Különös módját választotta a bosszúnak a lugoji kereskedelmi iskola két növendéke, egy negyedik és egy hetedik osztályos tanuló. Legutóbb mindketten Jankovics tanár tárgyából kaptak intőt s emiatt úgy akartak elégtételt venni, hogy a tanár lakásának összes ablakait beverték. A két középiskolási diákot az ország összes iskoláiból kizárták.

Két nemű tolvaj az oradeai rendőrségen

A rendőrség büntügyi osztálya letartóztatta Barta Anna charastelechi illetőségű nőt, aki hosszabb idő óta Oradeán tartózkodik és — amint kiderült lopásból tartotta fenn magát. Barta Anna benézett a házakba és ahol a lopogatásra jelentkeztek ott eladta ruha után érdeklődött. Ahol nem jelentkezett senki, oda álkulcs segítségével behatolt és kifosztotta a lakást. Barta Anna a kihallgatásakor tagadott és ezért személyi motozáshoz folyamodtak. Nagy volt a rendőri közegek csodálkozása, amikor kiderült, hogy Barta Anna hermafrodita. A rendőrség azonnal értesítette az ügyészséget és az illetékes egészségügyi hatóságokat.

A kiválasztott

— Regény — 5

Most Banner is megszólalt. Poharát csörömpölve tette le az asztalra.

— A legérdekesebb embert meg sem említi: Saját magát! És Trenchardra nézett.

— Nem minden bokrban terem ám hozzá hasonló! Hány éves, fiam? Harminchat?

— Harmincnegye — javította ki Hale-Storford. Azzal sarkon fordult, ruganyos, majdnem tulságosan határozott mozdulatával fölkapta a párkányon elhelyezett poharát, át-sietett a szobán és az asztalon levő tálcára tette. Onnan kérdezte:

— Még mindig álmos, bácsi?

— Bácsi, aki mondja! De igaz van. — Banner nehézkesen tápáskodott föl ülőhelyéből. — Menjünk, Ralph!

Trenchard is falpra állt. Hale-Storford kitárta az ajtót, — amely a régi ház terjedelmes, magas halljába nyílt. A távoli sarokban halványfényű lámpa égett az asztalon. Imbolygó árnyékokat küldött a fekete messzeségbe. Amint az ajtó kinyílt, heves szélroham rázta meg a házat. Ijesztő csörömpölés, háthoronzogató nyögés hallatszott; örvénylő kergetőzése közben jajgatott a szél az ereszekben és a kéményekben. Valamerre a sötétben Hale-Storford egyik házőrzője szuszogott.

Banner lenézően mordult föl:

— No, ha ezt a fajta időt szereti, csak tartsa meg marának a kedvtelését.

— Csitt — mondta halkan Hale-Storford. Azután tovább suttogott: — Legyünk csendben. Azok a szegény nők borzalmasan fáradtak. Mrs. Grayen kívül nincs a házban segítség és ők végeztek minden munkát, huzogatták a burokokat, mintha férfiak lennének... Kérem, jöjjenek lassan föl a lépcsőn... még nincs szőnyeg rajta...

A pislogó fény felé vezette a vendégeit. Látták, amint az asztalhoz lép, mire a halvány lámpavilág sárgán fölragyogott. Kezébe vette a lámpát és feléjük fordult.

— Jöjjenek utánam — sugtatta.

A másik kettő követte. A lépcső aljában Trenchard megállt.

— Igaz! Merre van az ön két kutyája?

Hale-Storford föl vonta a szemöldökét. A sárga lámpafényben egészen kísérteties volt az arca.

— Itt vannak valahol. Ne izguljon — mondta nyugodtan. — Már ismerik önt.

Trenchard vigyorogva vont vállat.

— Ha ön mondja... Hatalmas dögök! Csodálom, hogy éjnek éjadán megtűnnek itt idegent.

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szávanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jellegével, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

POSTA

Róna fényképésznél

smét meg kezdődött a nagy árkedvezmény!

6 drb művészi lev. 80 lei

ugyanaz, ami a kirakataimban látható. Kérem, ne hagyják magukat félrevezetni a konkurenciától. Str. Alexandri 4.

Keresztény kereskedő, nőül venne üzlettel bíró nő. Levelet kiadóban 51 éves jellege alatt. 5081

ÁLLÁS

Megbízható fiatalembereket kézbesítői munkára, pár órai elfoglaltságra felvesszünk. Cim a kiadóban. 4964

Mindenes szakácsné jó bizonyítvánnyal, kis családhoz, jó fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban. 5074

Megbízható mindenkes főzőnő 2 tagu családhoz azonnal is felvétetik. Horváth, str. Vla-huța 16. 5084

Kifutófiut és mosogató leányt felvesszünk azonnalra, Duna Bodega. Reg. Carol 1. 5082

Kifutóleányokat vagy fiukat keres az Elan szövöde. Str. Saguna No. 5. 5086

Keresetlik, kisebb uri családkhoz, megbízható rendes nem idős jobb nő, ki perfektül főzni tud, s ki állandó, kellőmés nyugodt otthonra vágyik. Vidéki írja meg eddigi alkalmazásának a helyét. Cim a kiadóban. 5022

Szombat délutáni kisegítésre borbélysegédek felvesszünk. Str. Eroul Necunoscut 12. 5085

Kifutó leány vagy fiu azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 5077

VÉTEL-ELADÁS

Eladó egy jömeneteli vendéglő helyiség elköltözés miatt. Cim a kiadóban. 5083

Vesszünk hosszú fécán faroktollat. Fajbaromfi tenyészt Oradea, Str. Franceza 12. 4457

LAKÁS

Szoba-konyhas lakás azonnalra is kiadó. Str. Vilson 14.

KÜLÖNFÉLE

Két személy kosztot és lakást kaphat, str. Decebal 21. Goga. 5080

Megjelent az

ORSZÁGOS

MAGYAR NAPTÁR

szenzációs tartalommal!

A naptárreszen kívül tartalmazza a teljes ardeai vásári jegyzéket, hasznos gazdasági tanácsadót, az év történetét. Az irodalmi részt jeles bel- és külföldi írók írták

ÁRA 12 LEI

Kapható minden ujságárusnál.

Mikló Béla temetése

Oradea, december 3.

Csütörtök délután hatalmas emberáradat indult meg a Cantemir ucca 42. szám alá. A sport hadserege volt, amely tömött sorokban vonult fel, hogy lerójjá kegyeletét, Mikló Béla, a sport halottjával szemben. Az oradeai sportemberek átértézték, ki volt az oradeai sportnak Mikló Béla. Több mint egy negyed évszázadon keresztül tartott ki azon a posztion, amelyen a mai sportférfiak rövid esztendőig sem bírák.

Az összes egyesületek zász-

lói alatt vonultak fel és egymás mellett lengtek a meghajtott piros-fekete és zöld-fehér zászlók. A hajdani örök riválizálás megteremtőjének koporsója előtt éppen úgy meghajtott zászlóját a fegyvertárs, mint az ellenfél.

A koporsót a Staruinta piros-fekete zászlója fedte, s a gyászokocsi az egyesületek és sportbarátok koszorui borították be. A temetést egyházi szertartás vezette be. Utána Menning Sándor a borbélyszindikátus elnöke parentálta el, majd Jurovits, a borbély-

szakársak nevében bucsuzott.

A sirnál Löwenstein Zsiga bácsi a Staruinta örökös elnöke, Mikló Béla alapító társa vett bucsut az oradeai sport nagy halottjától.

Meggyilkolta és tel. darabolta barátnőjét egy brailai munkás

Braila, dec. 3. A brailai rendőrség borzalmas bűnügyben vezette be a nyomozást. Nicale Penesta munkás meggyilkolta a barátnőjét, Elena Ciobolariut, majd a gyilkosság elkövetése után a holttestet zsákba gyömöszölte s kicipelte az egyik temetőbe s elásta. A véletlen vezette nyomra a hatóságokat. Nicolae Penestat a rendőrség letartóztatta.

Rádió műsor

SZOMBAT

București 7.30 A reggeli műsor közvetítése Majd Hírek felolvasás, viz- és időjárás-jelentés 13 Gramofonlemez 13.25 Sporthíreknek adása — 14.30 Gramofonlemez 15 Hírek 16.45 Előadás 19.15 Olasz lemez 20 Táncczene 21.15 Dal egyet rádiózenekarral. Gafter: Életpálya, kantáta magán- és karénekre 23 Vendéglői zene. 23.45 Hírek német és francia nyelveken külföldre. Majd: — Közlemények.

Budapest 7.45 Torna. Utána Gramofon. 8.20 Étrend 11 Hírek 11.20 és 11.45 Felolvasás 12.10 Vízjelzőszolgálat 13 Déli harangszó 13.05 Sebő Miklós énekel 13.40 Zongoraszármok 14.30 Hanglemez 17.15 Móra Panka meséi 18 Mit üzen a rádió? 18.30 Huszonnégytagu cigánygyerek zenekar. 19 Látogatás az ipari továbbképző intézetben 19.45 Szalonzene 20 Vitéz nagybányai Horthy Miklósné rádiószózata az inséget-szenvedők segélyezésére 21 — Közvetítés a székesfehérvári színházból: Trópusi szerelem 22.15 Hírek 23.30 Időjárás-jelentés 24.30 Jazz 1.05 Hírek.

Évek óta URODONAL igazi jótétemény azon betegek részére, akik reumában, köszvényben, érelmeszesedés, ischiás, neuralgia, fejfájás, elhárjasodás stb. betegségben szenvednek, mert az enyhíti, vagy radikálisan meggyógyítja. Ezt bizonyítja az a jó hírvé, amelynek az Urodonal mindennütt örvend és azon ok ezer szenvedő hálás köszönete, akik ma már gyógyultak.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE CÉGNÉL ORADEA

Vesszek ócska ólmo!

Cim a kiadóban